

หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๑. กรอบแนวคิด

แนวคิดใหม่ของภาคเกษตรที่เริ่มปรับใช้ในหลายประเทศ คือ การพึ่งพิงฐานความรู้เพื่อสร้างความได้เปรียบในการผลิตและแข่งขัน พร้อมกับการแสวงหาโอกาสทางการตลาดใหม่ ๆ มากกว่าที่จะพึ่งพาฐานทรัพยากรเป็นหลักเช่นในอดีต ขณะเดียวกันผู้ประกอบการเริ่มให้ความสนใจคุณภาพของผลผลิตที่สูงขึ้นนั้น ควรที่จะนำมาใช้เป็นฐานคิดในการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เข้าสู่ภาคเกษตรกรรมและสร้างความเข้มแข็งและความสำเร็จในอาชีพขึ้นมาได้ ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อผลิตเกษตรกรใหม่นั้น จึงควรผลิตคนที่มีลักษณะพึงประสงค์ ดังนี้

- (๑) เปลี่ยนวิธีการผลิตที่พึ่งพิงฐานทรัพยากรเป็นหลัก (Resources based) มาเป็นการผลิตที่ใช้ความรู้ในการบริหารจัดการเป็นหลัก (Knowledge based) เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน
- (๒) สามารถบริหารจัดการอาชีพของตนเองได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การวางแผนเพาะปลูกในระดับไร่นารวมถึงการจัดการผลผลิตสู่ตลาด
- (๓) สามารถใช้ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ มาประมวลและสร้างทางเลือกในการวางแผนอาชีพของตนเองได้ตามสถานการณ์ตลาดที่ผันผวน
- (๔) สร้างความเข้มแข็งในระดับไร่นาของตนเอง และขยายผลไปเป็นกลุ่มหรือชุมชนได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ

- (๑) สัญชาติไทย
- (๒) อายุ ๒๐ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๔๕ ปีบริบูรณ์
- (๓) จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม.๖) หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- (๔) ไม่มีเงินเดือนประจำ
- (๕) ผู้สมัครและครอบครัวตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดิน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง
- (๖) ครอบครัวเดียวกันจะสมัครเข้าร่วมโครงการได้คนเดียว
- (๗) ไม่ติดยาเสพติด สุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีโรคประจำตัวที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายเมื่อต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานเกษตรในภาคสนาม
- (๘) ไม่เป็นบุคคลผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงต้องห้าม

หมายเหตุ : ทั้งนี้ หากตรวจสอบภายหลังพบว่าคุณสมบัติไม่ตรงตามที่แจ้งในใบสมัคร ส.ป.ก. และหน่วยงานรับผิดชอบร่วม สามารถตัดสิทธิหรือถอนสิทธิการเข้าร่วมโครงการฯ ได้ทันที

๓. สถาบันอาชีวศึกษาหน่วยฝึกอบรม จำนวน ๑๖ แห่ง

การเรียนรู้เนื้อหาเชิงทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เข้ารับการอบรมให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมเป็นระยะเวลา ๒ เดือน สถาบันอาชีวศึกษาหน่วยฝึกอบรมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖ แห่ง

- (๑) ภาคเหนือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่
- (๒) ภาคกลาง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
- (๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
- (๔) ภาคใต้ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง

หมายเหตุ สถานฝึกอบรมอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามที่โครงการฯ กำหนด

๔. ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

การสร้งศักยภาพในการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างต้นแบบการทำอาชีพการเกษตรได้สอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่รองรับ และการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตเกษตรกรให้อยู่รอดเกิดความพร้อมและมั่นใจก่อนลงรายแปลง ระยะเวลา ๔ เดือน ในศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๖ แห่ง

- ๑) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดสุโขทัย
- ๒) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดนครสวรรค์
- ๓) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดกาญจนบุรี
- ๔) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดระยอง
- ๕) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดนครราชสีมา
- ๖) ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดหนองคาย

หมายเหตุ ศูนย์ปฏิบัติการฯ อาจเพิ่มหรือลดลงได้ตามที่โครงการฯ กำหนด

๕. การประเมินผลเข้าทดลองทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับรายแปลง

เมื่อผู้เข้ารับการอบรมผ่านการฝึกอบรมในสถาบันอาชีวศึกษา ระยะเวลา ๒ เดือน และศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ระยะเวลา ๔ เดือน หากไม่มีที่ดินทำกินและมีความประสงค์จะขอรับที่ดินทำกินจาก ส.ป.ก. และมีคุณสมบัติตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กำหนด คณะกรรมการโครงการฯ จะพิจารณาให้เข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับลักษณะรายแปลงต่อไป

การประกอบอาชีพเกษตรกรที่ดินรองรับลักษณะรายแปลง จะมีการติดตามประเมินผลการเข้าทำประโยชน์เป็นระยะทุก ๓ เดือน หากผลการประเมินเกษตรกรในช่วงระยะเวลา ๖ เดือน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถพิจารณาดำเนินการแจ้งตัดชื่อเกษตรกรออกจากโครงการได้ในทุกระยะการประเมิน และถ้าผ่านเกณฑ์การประเมินก็จะพิจารณาให้ทำกินแบบถาวรต่อไป

ที่ดินรองรับลักษณะรายแปลง คือ ที่ดินที่ ส.ป.ก. ที่จัดให้เกษตรกรรุ่นใหม่เข้าทำประโยชน์แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

- ที่ดินของรัฐ พิจารณามอบเอกสารสิทธิตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร รายละไม่เกิน ๕ ไร่
- ที่ดินของเอกชน พิจารณาทำสัญญาเช่าหรือเช่าซื้อ รายละไม่เกิน ๕ ไร่

๖. การมอบเอกสารสิทธิการเข้าทำประโยชน์ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

เมื่อเกษตรกรที่เข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. ครบตามกำหนด ๖ เดือน และผ่านการประเมินเรียบร้อยแล้ว ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอรายชื่อเกษตรกรแก่คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อทราบ และเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เพื่อพิจารณาให้เข้าทำประโยชน์ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ต่อไป

๗. สิทธิประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการ

ผู้ที่เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ทางโครงการจะจัดสถานที่พักให้จัดเลี้ยงอาหารครบ ๓ มื้อตลอดการฝึกอบรม จัดหาและสนับสนุนวัสดุเพื่อใช้ในการปฏิบัติและเพื่อทดลองอาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนให้เรียนฟรีในระดับ ปวช. ปวส. สาขาเกษตรกรรมในสถาบันอาชีวศึกษาความร่วมมือ